

รายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริต
การดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตหรือก่อให้เกิดการ
ขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม

ของ

เทศบาลตำบลมาบอำมฤต

ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๒

จังหวัดชุมพร

คำนำ

ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตระยะที่ ๓ (พ.ศ.๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) กำหนดวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยใสสะอาดทั้งชาติด้านทุจริต (Zero Tolerance and Clean Thailand) กำหนดพันธกิจเพื่อสร้างวัฒนธรรมการต่อต้านการทุจริตยกระดับธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการทุกภาคส่วน และปฏิรูปกระบวนการป้องกันและปราบปรามการทุจริตทั้งระบบ ให้มีมาตรฐานเทียบเท่าสากลผ่านยุทธศาสตร์ ๖ ด้าน ได้แก่ สร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต ยกกระดับเจตจำนงทางการเมืองในการต่อต้านการทุจริต สกัดกั้นการทุจริตเชิงนโยบาย พัฒนาระบบป้องกันการทุจริตเชิงรุก ปฏิรูปกลไกและกระบวนการการปราบปราม สกัดกั้นการทุจริตเชิงนโยบาย พัฒนาระบบป้องกันการทุจริตเชิงรุก ปฏิรูปกลไกและกระบวนการการปราบปราม และยกระดับดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทย โดยเทศบาลตำบลมาบอำมฤตเป็นหนึ่งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เล็งเห็นถึงความสำคัญในการดำเนินการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในองค์กร

เทศบาลตำบลมาบอำมฤต จึงได้จัดทำรายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริตการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตหรือก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของเทศบาลตำบลมาบอำมฤต ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๒

เทศบาลตำบลมาบอำมฤต
อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตเทศบาลตำบลมาบอำมฤตประจำปี พ.ศ.๒๕๖๒

๑. หลักการและเหตุผล

ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตระยะที่ ๓ (พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) กำหนดวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยใสสะอาดทั้งชาติด้านทุจริต (Zero Tolerance and Clean Thailand) กำหนดพันธกิจเพื่อสร้างวัฒนธรรมการต่อต้านการทุจริตยกระดับธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการทุกภาคส่วน และปฏิรูปกระบวนการป้องกันและปราบปรามการทุจริตทั้งระบบ ให้มีมาตรฐานเทียบเท่าสากลผ่านยุทธศาสตร์ ๖ ด้าน ได้แก่ สร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต ยกกระดับเจตจำนงทางการเมืองในการต่อต้านการทุจริต สกัดกั้นการทุจริตเชิงนโยบาย พัฒนาระบบป้องกันการทุจริตเชิงรุก ปฏิรูปกลไกและกระบวนการการปราบปราม สกัดกั้นการทุจริตเชิงนโยบาย พัฒนาระบบป้องกันการทุจริตเชิงรุก ปฏิรูปกลไกและกระบวนการการปราบปราม และยกระดับดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทย โดยเป้าประสงค์ของยุทธศาสตร์ชาติฯ ระยะที่ ๓ คือ ประเทศไทยมีค่าดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) สูงกว่าร้อยละ ๕๐ เพื่อให้เป็นมาตรฐานเป็นที่ยอมรับจากทั้งภายในและต่างประเทศ รวมทั้งมีการกำหนดแนวทางและกลไกในการดำเนินงานที่ชัดเจน มีประสิทธิภาพประสิทธิผลและตอบสนองต่อการแก้ไขปัญหาการทุจริตได้อย่างทันทั่วทั้ง สำหรับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม รวมถึงภาคส่วนอื่น ๆ ในประเทศไทยสามารถนำไปปรับใช้ในงานด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตเพื่อให้ประเทศไทยของเราสามารถยืนหยัดอยู่ได้อย่างสง่างามท่ามกลางกระแสโลกปัจจุบัน โดยปรากฏว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประเทศไทยเป็นหน่วยงานที่ถูกร้องเรียนและถูกชี้มูลความผิดจากหน่วยงานตรวจสอบต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น ปปช. สตง. มากที่สุด ขณะเดียวกันการจัดซื้อจัดจ้างและการจัดทำโครงสร้างพื้นฐานเป็นกิจกรรมที่พบว่ามีกรกระทำทุจริตมากที่สุด หากพิจารณาสาเหตุของการทุจริตสามารถจำแนกได้เป็น ๒ ส่วน คือ

๒.สภาพหรือปัญหาการทุจริตที่เกิดจากตัวบุคคล

๓.สภาพการทุจริตอันเกิดจากช่องว่างของกฎระเบียบและกฎหมาย

๔.สภาพหรือลักษณะปัญหาของการทุจริตที่เกิดจากการขาดความรู้ความเข้าใจและขาดคุณธรรมจริยธรรม

๕.สภาพหรือลักษณะปัญหาการทุจริตที่เกิดจากการขาดการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบ

๖.สภาพหรือลักษณะปัญหาของการทุจริตที่เกิดจากการตรวจสอบ ขาดความหลากหลาย ในการตรวจสอบจากภาคส่วนต่าง ๆ

๗.สภาพหรือลักษณะปัญหาของการทุจริตที่เกิดจากอำนาจบารมีและอิทธิพลท้องถิ่น ไม่ว่าจะเป็นการใช้ระบบอุปถัมภ์นำไปสู่การเอื้อประโยชน์ในทางมิชอบให้แก่ ญาติมิตรและพวกพ้อง รวมทั้งการตรวจสอบความโปร่งใสขาดประสิทธิภาพทำให้สังคมเห็นว่าการทุจริตเป็นเรื่องปกติ อย่างไรก็ตามวัฒนธรรมดังกล่าว เป็นเพียงตัวเสริมให้เกิดโอกาสในการทุจริตเท่านั้น ปัญหาที่สำคัญที่สุด อยู่ที่การขาดจิตสำนึก ความซื่อตรงของบุคคล ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ความโลภมากในอำนาจและทรัพย์สิน อยู่เหนือความรับผิดชอบและศักดิ์ศรีในการปฏิบัติหน้าที่จนนำไปสู่การทุจริตด้วยวิธีการใหม่ ๆ ที่ซับซ้อนยิ่งขึ้น

ทั้งนี้ ยังมีสาเหตุและปัจจัยที่สำคัญที่นำไปสู่การทุจริตอีกหลายประการนับตั้งแต่เรื่องของโอกาส ในการทำทุจริตที่เกิดจากช่องว่างของกฎหมาย และการบังคับใช้กฎหมายที่ไม่เข้มแข็ง การขาดกลไกในการ ตรวจสอบความโปร่งใสที่มีประสิทธิภาพ การผูกขาดผลประโยชน์ทางธุรกิจกับการดำเนินงานของภาครัฐ ค่าตอบแทนที่ไม่เหมาะสมของข้าราชการ การขาดคุณธรรมเอาประโยชน์ส่วนตนเป็นที่ตั้งมากกว่าที่จะยึด ประโยชน์ส่วนรวม ค่านิยมยกย่องคนที่มีเงิน ทศนะที่ว่า การทุจริตเป็นเรื่องปกติ ความไม่เกรงกลัวต่อกฎหมายของ บ้านเมือง ระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยม มีส่วนทำให้คนมุ่งสร้างควมร่ำรวยวัตถุนิยมเป็นแรงจูงใจให้เจ้าหน้าที่ มี แนวโน้มที่จะทำการทุจริต รวมทั้ง “โครงสร้างทางสังคมที่บิดเบี้ยว” มีความเหลื่อมล้ำช่องว่างระหว่างคนจน-คน รวย, คนมีอำนาจ-คนซึ่งไร้อำนาจ ทำให้แสวงหาหนทางที่จะลดช่องว่างโดยการทุจริตมากยิ่งขึ้น ประเทศไทยจึง จำเป็นต้องพัฒนากลไกป้องกันและปราบปรามการทุจริตให้มีความเข้มแข็งทั้งในส่วนของกฎหมาย กฎระเบียบ และยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตระยะที่ ๓ (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๖๔) เพื่อให้สำนัก กองต่าง ๆ ในสังกัดเทศบาลตำบลมาบอำมฤต นำไปปฏิบัติในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

๒. วัตถุประสงค์ของการจัดทำแผน

๒.๑ เพื่อเป็นการของทุกฝ่ายไม่ว่าข้าราชการฝ่ายการเมือง ข้าราชการฝ่ายประจำ ลูกจ้างประจำ พนักงานจ้าง ซึ่งสังกัดเทศบาลตำบลมาบอำมฤตในการต่อต้านการทุจริต

๒.๒ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ประชาชนในเขตเทศบาลมาบอำมฤตว่า เทศบาลตำบลมาบอำมฤตจะดำเนินการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบในหน่วยงานอย่างเคร่งครัดจริงจัง รวมทั้งมี การบริหารงานตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

๒.๓ เพื่อสร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต โดยเสริมสร้างจิตสำนึก และความตระหนักในการ ปฏิบัติหน้าที่ราชการของผู้บริหารเทศบาล สมาชิกสภาเทศบาล พนักงานเทศบาล ลูกจ้างประจำและพนักงานจ้าง ให้บังเกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชนในท้องถิ่น ปราศจากการก่อให้เกิดข้อสงสัยในการประพฤติปฏิบัติตาม มาตรฐานจรรยาบรรณ การขัดกันแห่งผลประโยชน์ และแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ

๒.๔ เพื่อให้การบริหารงานของเทศบาลตำบลมาบอำมฤตสามารถดำเนินการเป็นไปตาม วัตถุประสงค์ของหน่วยงาน โดยเสริมสร้างและปรับปรุงกลไกในการตรวจสอบถ่วงดุลให้มีความเข้มแข็งและมี ประสิทธิภาพ

๓. เป้าหมายการจัดทำแผน

๓.๑ ข้าราชการฝ่ายการเมือง ข้าราชการฝ่ายประจำ ลูกจ้างประจำ พนักงานจ้าง สังกัดเทศบาล ตำบลมาบอำมฤต มีจิตสำนึกในการต่อต้านการทุจริต

๓.๒ ประชาชนในเขตเทศบาลมาบอำมฤตมีความเชื่อมั่น เชื่อถือ ศรัทธาว่า เทศบาลตำบล มาบอำมฤตจะดำเนินการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบในหน่วยงานอย่างเคร่งครัดจริงจัง รวมทั้งมีการบริหารงานตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

๓.๓ ผู้บริหารเทศบาล สมาชิกสภาเทศบาล พนักงานเทศบาล ลูกจ้างประจำและพนักงานจ้าง จะ ไม่ทนต่อการทุจริต โดยมีจิตสำนึก และความตระหนักในการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยให้บังเกิดประโยชน์สุขแก่

ประชาชนในท้องถิ่น ปราศจากการก่อให้เกิดข้อสงสัยในการประพฤติปฏิบัติตามมาตรฐานจริยธรรม การขัดกันแห่งผลประโยชน์ และแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ

๓.๔ การบริหารงานของเทศบาลตำบลมาบอำมฤตสามารถดำเนินการให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน มีการตรวจสอบถ่วงดุลอย่างเข้มแข็งและมีประสิทธิภาพ

๔. ประโยชน์ของการจัดทำแผน

๔.๑ สามารถสร้างจิตสำนึกในการต่อต้านการทุจริตให้แก่ข้าราชการฝ่ายการเมือง ข้าราชการฝ่ายประจำ ลูกจ้างประจำ พนักงานจ้าง สังกัดเทศบาลตำบลมาบอำมฤต

๔.๒ มีแนวทางที่ชัดเจนในการดำเนินการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบในหน่วยงานอย่างเคร่งครัดจริงจัง รวมทั้งมีการบริหารงานตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

๕. การประเมินความเสี่ยง

เพื่อประเมินความเสี่ยงของสภาพการปฏิบัติของเทศบาลตำบลมาบอำมฤตที่มีผลต่อการทุจริต เทศบาลตำบลมาบอำมฤต จึงได้จัดทำรายงานประเมินความเสี่ยงการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดทุจริต หรือ การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของเทศบาลตำบลมาบอำมฤต ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๒ มีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

๑. กรอบหรือภาระงานในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๔ กระบวนการ

๑.๑ Corrective : แก้ไขปัญหาที่เคยรับรู้ว่าจะเกิดสิ่งที่มีประวัติอยู่แล้ว ทำอย่างไรจะไม่ให้เกิดซ้ำอีก

๑.๒ Detective : ฝ้าระวัง สอดส่องติดตามพฤติกรรมเสี่ยง ทำอย่างไรจะตรวจพบ ต้องสอดส่องตั้งแต่แรก ตั้งข้อบ่งชี้บางเรื่องที่น่าสงสัยทำการลดระดับความเสี่ยงนั้นหรือให้ข้อมูลเบาะแสแก่นักผู้บริหาร

๑.๓ Preventive : ป้องกัน หลีกเลี่ยง พฤติกรรมที่นำไปสู่การสุ่มเสี่ยงต่อการกระทำผิด ในส่วนที่พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเคยเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่าโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำอีก (known Factor) ทั้งนี้รู้ว่าทำไปมีความเสี่ยงต่อการทุจริต จะต้องหลีกเลี่ยงด้วยการปรับ Workflow ใหม่ ไม่เปิดช่องว่างให้ทำการทุจริตเข้ามาได้อีก

๑.๔ Forecasting : การพยากรณ์ประมาณการสิ่งที่จะอาจเกิดขึ้นและป้องกัน ปราบปรามล่วงหน้าในเรื่องประเด็นนี้ที่ไม่คุ้นเคย ในส่วนที่เป็นปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากการพยากรณ์ประมาณการล่วงหน้าอนาคต (Unknown Factor)

๒. ขอบเขตความเสี่ยงการทุจริต ประกอบด้วย

๒.๑ ความเสี่ยงการทุจริตจากภาระงานด้วยการอนุมัติ อนุญาต ตามกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง

๒.๒ ความเสี่ยงการทุจริตจากภาระงานด้วยการจัดซื้อ จัดจ้าง

๒.๓ ความเสี่ยงการทุจริตจากภาระงานด้านภารกิจหลักตามอำนาจหน้าที่ของหน่วยงาน

๓. ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงในการทุจริต มี ๙ ขั้นตอน

- ๓.๑. การระบุความเสี่ยง
- ๓.๒. การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง
- ๓.๓. เมทริกส์ระดับความเสี่ยง
- ๓.๔. การประเมินการควบคุมความเสี่ยง
- ๓.๕. แผนบริหารความเสี่ยง
- ๓.๖. การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง
- ๓.๗. การจัดทำระบบบริหารความเสี่ยง
- ๓.๘. การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง
- ๓.๙. การรายงานผลการดำเนินงานตามแผนการบริหารความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๑ การระบุความเสี่ยง

โดยเราสามารถใช่วิธีการต่าง ๆ ในการระบุความเสี่ยงหรือค้นหาความเสี่ยงของการทุจริตด้วยวิธีการต่าง ๆ ไม่ว่าจะ เป็นการระดมสมอง การออกแบบสอบถาม การถกเถียงหยิบยกประเด็นที่มีโอกาสเกิด การสัมภาษณ์ การเปรียบเทียบวิธีปฏิบัติหน้าที่กับองค์กรอื่น เป็นต้น

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในครั้งนี้ได้ใช้วิธีการระดมสมองจากตำแหน่งระดับผู้บริหารให้สำนัก กองต่าง ๆ สังกัดเทศบาลตำบลมาบอำมฤต เพื่อระบุความเสี่ยงในด้านการจัดซื้อจัดจ้างซึ่งทุกสำนัก กอง จะต้องมีการจัดซื้อจัดจ้าง โดยสามารถระบุความเสี่ยงได้ดังนี้

ตารางที่ ๑ ระบุความเสี่ยง (Known Factor และ Unknown Factor)

ขั้นตอนการปฏิบัติงานด้านการจัดซื้อจัดจ้าง	ระบุรายละเอียดความเสี่ยงการทุจริต	
	Known Factor	Unknown Factor
<p><i>ขั้นตอนหลัก</i> การจัดทำร่างขอบเขตงาน</p> <p><i>ขั้นตอนย่อย</i> กระบวนการงานที่ความเสี่ยงในการทุจริต ได้แก่ กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ที่ไม่เหมาะสม ซึ่งอาจเอื้อประโยชน์หรือใช้ดุลพินิจเพื่อช่วยเหลือพวกพ้อง ชัดขวางหรือสร้างอุปสรรคให้บุคคลอื่นที่ไม่ใช่พวกพ้องตน</p>		<p>- มีการกำหนดคุณสมบัติในด้านต่าง ๆ ที่ไม่เหมาะสม หรือเกินความจำเป็น เพื่อกีดกันบุคคลอื่น แต่พวกพ้องตนมีคุณสมบัติ</p>

ตารางที่ ๑ ระบุความเสี่ยง (Known Factor และ Unknown Factor) (ต่อ)

ขั้นตอนการปฏิบัติงานด้านการจัดซื้อจัดจ้าง	ระบุรายละเอียดความเสี่ยงการทุจริต	
	Known Factor	Unknown Factor
<p><i>ขั้นตอนหลัก</i> การกำหนดราคากลาง</p> <p><i>ขั้นตอนย่อย</i> กระบวนการที่ความเสี่ยงในการทุจริต ได้แก่ กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ที่ไม่เหมาะสมซึ่งอาจเอื้อประโยชน์หรือใช้ดุลพินิจเพื่อช่วยเหลือพวกพ้อง ชัดขวางหรือสร้างอุปสรรคให้บุคคลอื่นที่ไม่ใช่พวกพ้องตน</p>	- การกำหนดราคากลางให้สูงเพื่อผลประโยชน์ของพวกพ้อง	
<p><i>ขั้นตอนหลัก</i> การเปิดซอง</p> <p><i>ขั้นตอนย่อย</i> กระบวนการที่ความเสี่ยงในการทุจริต ได้แก่ กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ที่ไม่เหมาะสมซึ่งอาจเอื้อประโยชน์หรือใช้ดุลพินิจเพื่อช่วยเหลือพวกพ้อง ชัดขวางหรือสร้างอุปสรรคให้บุคคลอื่นที่ไม่ใช่พวกพ้องตน</p>		- ความสัมพันธ์ระหว่างคณะกรรมการเปิดซองกับผู้ยื่นซอง
<p><i>ขั้นตอนหลัก</i> การตรวจการจ้าง</p> <p><i>ขั้นตอนย่อย</i> กระบวนการที่ความเสี่ยงในการทุจริต ได้แก่ กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ที่ไม่เหมาะสมซึ่งอาจเอื้อประโยชน์หรือใช้ดุลพินิจเพื่อช่วยเหลือพวกพ้อง ชัดขวางหรือสร้างอุปสรรคให้บุคคลอื่นที่ไม่ใช่พวกพ้องตน</p>	-คณะกรรมการตรวจการจ้าง คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ ตรวจรับงานไม่เป็นไปตามรูปแบบรายการ	

Known Factor	ความเสี่ยงทั้งปัญหา/พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเคยเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำ หรือมีประวัติอยู่แล้ว
Unknown Factor	ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากการพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าในอนาคตว่าเป็นปัญหา/พฤติกรรม มีความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น

ขั้นตอนที่ ๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๒ เป็นการนำขั้นตอนย่อยที่มีความเสี่ยงในการทุจริต จากตารางที่ ๑ มาแยกเพื่อแสดงสถานะความเสี่ยงการทุจริต ออกตามรายสี ได้แก่ เขียว เหลือง ส้ม แดง โดยระบุสถานะความเสี่ยงในช่องสัญลักษณ์สีต่าง ๆ ตามที่ได้กำหนดไว้

ความหมายของสถานะสัญลักษณ์สีมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

สถานะสีเขียว : ความเสี่ยงระดับต่ำ

สถานะสีเหลือง : ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถให้ความระมัดระวังรอบคอบในระหว่างการปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งตามปกติสามารถควบคุมดูแลได้

สถานะสีส้ม : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงานภายในองค์กร มีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ

สถานะสีแดง : ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จักไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรืออย่างสม่ำเสมอ

ตารางที่ ๒ แสดงสถานะความเสี่ยง

ขั้นตอนย่อยที่มีความเสี่ยงของ การทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
การจัดทำร่างขอบเขตงาน	/			
การกำหนดราคากลาง		/		
การเปิดซอง		/		
การตรวจการจ้าง		/		

ขั้นตอนที่ ๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง

เป็นการกำหนดค่าคะแนนความเสี่ยงของปัจจัยความเสี่ยงตามตารางที่ ๒ โดยใช้ระดับคะแนนความจำเป็นของการเฝ้าระวัง คูณกับ ระดับคะแนนความรุนแรงของผลกระทบ ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ ๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง มีแนวทางในการพิจารณา ดังต่อไปนี้

- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนหลักที่สำคัญของกระบวนการนั้น ๆ แสดงว่า กิจกรรม หรือขั้นตอนนั้น เป็น MUST หมายถึง มีความจำเป็นสูงของการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตที่ต้องทำการป้องกัน ไม่ดำเนินการไม่ได้ ค่าของ MUST คือ ค่าอยู่ในระดับ ๒ หรือ ๓

- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนที่เป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนรองของกระบวนการนั้น ๆ แสดงว่า กิจกรรมหรือขั้นตอนนั้น เป็น SHOULD หมายถึง มีความจำเป็นต่ำในการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต ค่าของ SHOULD คือ ค่าที่อยู่ในระดับ ๑

ขั้นตอนที่ ๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ มีแนวทางในการพิจารณา ดังต่อไปนี้

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้เสีย Stakeholders รวมถึงหน่วยกำกับดูแล พันธมิตร ภาครีหรือข่าย ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓
- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับ ผลกระทบทางการเงิน รายได้ลด รายจ่ายเพิ่ม Financial ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓
- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับ ผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ กลุ่มเป้าหมาย Customer/User ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓
- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับ กระบวนการภายใน Internal Process หรือกระทบด้านการเรียนรู้ องค์ความรู้ Learning & Growth ค่าอยู่ที่ ๑ หรือ ๒

ตารางที่ ๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง

ขั้นตอนย่อยที่มีความเสี่ยงของ การทุจริต	ระดับความจำเป็น การเฝ้าระวัง	ระดับความรุนแรงของ ผลกระทบ	ค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็นxความรุนแรง)
การจัดทำร่างขอบเขตงาน	๒	๑	๒
การกำหนดราคากลาง	๒	๒	๔
การเปิดซอง	๒	๒	๔
การตรวจการจ้าง	๒	๒	๔

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๔ ให้นำค่าความเสี่ยงรวมจากตารางที่ ๓ มาทำการประเมินการควบคุมการทุจริตว่ามีระดับการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับใด เมื่อเทียบกับคุณภาพการจัดการ โดยเกณฑ์คุณภาพการจัดการจะแบ่งเป็น ๓ ระดับ ดังต่อไปนี้

ดี : จัดการได้ทันที ทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กรไม่มีความเสียหายทางการเงิน ไม่มีรายจ่ายเพิ่ม

พอใช้ : จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งจัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กรแต่ยอมรับได้ มีความเข้าใจ

อ่อน : จัดการไม่ได้ หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่าย มีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานและยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

ตารางที่ ๔ แสดงการประเมินควบคุมความเสี่ยง

ขั้นตอนย่อยที่มีความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพการจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยงระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยงระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยงระดับสูง
การจัดทำร่างขอบเขตงาน	ดี	ต่ำ (๑)	ค่อนข้างต่ำ(๒) ๒	ปานกลาง (๓)
การกำหนดราคากลาง การเปิดซอง	พอใช้	ค่อนข้างต่ำ(๔) ๔ ๔ ๔	ปานกลาง (๕)	ค่อนข้างสูง (๖)
การตรวจการจ้าง	อ่อน	ปานกลาง (๗)	ค่อนข้างสูง (๘)	สูง (๙)

ขั้นตอนที่ ๕ แผนบริหารความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๕ ให้เลือกเหตุการณ์ที่มีความเสี่ยงสูงสุดจากการประเมินการควบคุมความเสี่ยงในขั้นตอนที่ ๔ ที่อยู่ในช่องค่าความเสี่ยงระดับสูง หรือค่าความเสี่ยงระดับ ๕ หรือ ๖ หรือ ๗ หรือ ๘ หรือ ๙ โดยเฉพาะช่องสูง ๙ ควรเลือกทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตก่อนเป็นอันดับแรก

ดังนั้น จากการประเมินความเสี่ยงการทุจริตดังกล่าว พบว่า ค่าประเมินความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับ ๒-๔ หรืออยู่ในระดับความเสี่ยงต่ำ-ค่อนข้างต่ำ คุณภาพการจัดการอยู่ในระดับ ดี-พอใช้ เป็นผลให้การบริหารจัดการความเสี่ยงอยู่ในระดับเฝ้าระวัง และทำกิจกรรมบริหารความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๖ การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง

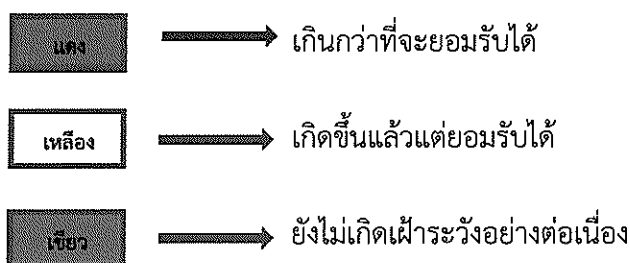
ขั้นตอนที่ ๖ เป็นการดำเนินการเพื่อติดตามเฝ้าระวัง โดยนำการประเมินการบริหารความเสี่ยงการทุจริตในกิจกรรมตามแผนบริหารความเสี่ยงของขั้นตอนที่ ๕ ซึ่งเปรียบเสมือนเป็นการสร้างตะแกรงดัก อันเป็นการยืนยันผลการป้องกันหรือแก้ไขปัญหาที่มีประสิทธิภาพมากขึ้นเพียงใด โดยการแยกสถานการณ์เฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตออกเป็น ๓ สี ได้แก่ สีเขียว สีเหลือง และสีแดง

ตารางที่ ๖ ตารางจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง

ขั้นตอนย่อยที่มีความเสี่ยงของการทุจริต	เขียว	เหลือง	แดง
การจัดทำร่างขอบเขตงาน(ค่าความเสี่ยงรวม = ๒)	/		
การกำหนดราคากลาง(ค่าความเสี่ยงรวม = ๔)		/	
การเปิดซอง(ค่าความเสี่ยงรวม = ๔)		/	
การตรวจการจ้าง(ค่าความเสี่ยงรวม = ๔)		/	

- คำอธิบาย สถานะสีเขียว : ไม่เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายความเสี่ยง ยังไม่ต้องทำกิจกรรมเพิ่มเติม
- สถานะสีเหลือง : เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายความเสี่ยง แต่แก้ไขได้ทัน่วงที ตามมาตรการ นโยบาย โครงการ กิจกรรมที่เตรียมไว้ แผนใช้ได้ผล ความเสี่ยงการทุจริตลดลง
ค่าความเสี่ยงรวมไม่เกินระดับ ๖
- สถานะสีเหลือง : เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายยังแก้ไขไม่ได้ ควรมีมาตรการ นโยบาย โครงการ
กิจกรรม
เพิ่มขึ้น แผนใช้ได้ผล ค่าความเสี่ยงรวมไม่เกินระดับ ๖

ขั้นตอนที่ ๗ จัดทำระบบการบริหารความเสี่ยง แนวทางบริหารจัดการความเสี่ยง

๗.๑ สถานะสีแดง คือ ค่าระดับความเสี่ยงรวม = ๗ , ๘ และ ๙ ความเสี่ยงรวมอยู่ในระดับเกินกว่าที่จะยอมรับได้ ควรมีแผนงาน มาตรการ กิจกรรมบริหารจัดการความเสี่ยงเพิ่มเติม

๗.๒ สถานะสีเหลือง คือ ค่าระดับความเสี่ยงรวม = ๔, ๕ และ ๖ ความเสี่ยงรวมอยู่ในระดับเกิดขึ้นแล้วแต่ยอมรับได้ ควรมีกิจกรรมเพิ่มเติม

๗.๓ สถานะสีเขียว คือ ค่าระดับความเสี่ยงรวม = ๑, ๒ และ ๓ ความเสี่ยงรวมอยู่ในระดับยังไม่เกิด เฝ้าระวังอย่างต่อเนื่อง

ตารางที่ ๗ แนวทางบริหารจัดการความเสี่ยงการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตหรือการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของเทศบาลตำบลมาบอำมฤต

ระบุความเสี่ยงด้านดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต	ค่าประเมินความเสี่ยงรวม	แนวทาง/กิจกรรมบริหารจัดการความเสี่ยง
การจัดทำร่างขอบเขตงาน	๒	กิจกรรมพัฒนาจิตสำนึกคุณธรรมจริยธรรม รวมทั้งแจ้งให้รับทราบ ว่าเทศบาลฯ จะบริหารงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต
การกำหนดราคากลาง	๔	- กิจกรรมพัฒนาจิตสำนึกคุณธรรมจริยธรรม รวมทั้งแจ้งให้รับทราบ ว่าเทศบาลฯ จะบริหารงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต - แต่งตั้งประชาชนเข้ามาเป็นผู้แทนในคณะกรรมการชุดต่าง ๆ - ให้คณะกรรมการเปิดซองรับรองตนเองในทุกโครงการว่าไม่เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
การเปิดซอง	๔	
การตรวจการจ้าง	๔	